

PATVIRTINTA
Radviliškio rajono savivaldybės viešosios
bibliotekos direktoriaus
2025 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 9B(25)

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2025-2027 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – KPI), 2022–2033 metų Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, Korupcijos prevencijos veikslių planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veikslių planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Radviliškio rajono tarybos 2024 m. spalio 23 d. įsakymu A-546(8.2E) patvirtintu Radviliškio rajono savivaldybės korupcijos prevencijos 2024-2026 metų programa, kitais teisės aktais.

1.2. Programa skirta korupcijos prevencijai užtikrinti, korupcijos pasireiškimo tikimybei sumažinti bibliotekoje. Programa siekiama paskatinti bendruomenę reikšti nepakantumą korupcijos apraiškoms, sustiprinti bendruomenės paramą įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones, užtikrinti glaudesnę bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis ir organizacijomis.

1.3. Programoje vartojamos sąvokos:

131. Korupcija – bet koks asmenų, dirbančių valstybės tarnyboje (valstybės politiko, valstybės tarnautojo ir kito jam prilyginto asmens) elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar teisės aktuose nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant piliečių ir valstybės interesams.

132. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

133. Kitos programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

1.4. Programa parengta 3 (trijų) metų laikotarpiui.

II. APLINKOS ANALIZĖ

2.1. Korupcija yra viena iš nacionalinių grėsmių valstybei ir pavojingas socialinis reiškinys, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei, iškreipiantis socialinę teisingumą, sąžiningą konkurenciją, verslo sąlygas, mažinantis ekonomikos augimą, keliantis pavojų valstybės valdymui, savivaldybės institucijų ir įstaigų stabilumui ir visuomenės moralei. Korupcija sietina su pernelyg dideliu biurokratijos ir reglamentavimo mastu, sprendimų diskrecijos ir atskaitingumo pusiausvyros nebuvimu.

2.2. Santykinai galima išskirti šias prielaidas:

2.2.1. bendrąsias socialines (visuomenės pilietiškumo stoka, nedideli darbuotojų atlyginimai, nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams ir pasyvumas antikorupcinėje veikloje, gyventojų nepasitenkinimas politikų veikla);

2.2.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas bei kolizijos, kontrolės sistemų, teisinių procedūrų ir priemonių netobulumas, profesinių elgesio kodeksų nebuvimas valstybės tarnyboje ir svarbiausių etikos principų nesilaikymas);

2.2.3. institucines (netobuli darbuotojų priėmimo į darbą atrankos kriterijai ir motyvacinė karjeros sistema viešajame sektoriuje, darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje).

2.3. Veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

2.3.1. Lėšų tikslinis panaudojimas;

2.3.2. Viešųjų pirkimų organizavimas;

2.3.3. Darbuotojų priėmimas į darbą;

2.3.4. Pažeidimų nustatymas ir nuobaudų skyrimas.

III. PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

3.1. Programos tikslas – bibliotekoje stiprinti korupcijos prevenciją ir kontrolę bei vykdyti antikorupcinį švietimą ir informavimą.

3.2. Programos uždaviniai:

3.2.1. didinti antikorupcinio švietimo ir antikorupcinės kultūros sklaidą pasitelkiant įvairias priemones; įtraukiant piliečius į valdymo procesus didinant įstaigos veiklos skaidrumą ir atvirumą;

3.2.2. tobulinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo ir jų administravimo procedūras, didinti jų skaidrumą ir efektyvumą; vykdant vis didesnę viešojo sektoriaus paslaugų perkėlimą į elektroninę erdvę ir plėtojant e. demokratiją;

3.2.3. tiksliai vykdyti viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų, reguliuojančių bibliotekos finansinę veiklą, reikalavimus.

3.3. Kiekviena konkreti programos įgyvendinimo priemonių plano priemonė vertinama pagal programos priemonių plane nustatytus vertinimo kriterijus.

IV. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

4.1. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas priemonių planas (priedas), kuris nustato priemones, jų vykdymo terminus bei atsakingus asmenis. Priemonių planas yra neatskiriama programos dalis.

4.2. Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas gali būti tikslinamas iki einamųjų metų pabaigos. Korupcijos prevencijos programą tvirtina bibliotekos direktorius.

4.3. Priemonės įgyvendina bibliotekos direktorius ir darbuotojai.

4.4. Programos priemonių finansavimas numatomas atsižvelgiant į bibliotekos finansines galimybes.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

5.1. Programa viešai prieinama bibliotekoje.

5.2. Bibliotekos direktorius su programa supažindina visus darbuotojus.

5.3. Už programos įgyvendinimą atsakingi asmenys, nesilaikantys programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

**RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2025-2027 M. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS**

Tikslas – bibliotekoje stiprinti korupcijos prevenciją ir kontrolę, vykdyti antikorupcinį švietimą ir informavimą.					
1. uždavinys – didinti antikorupcinio švietimo ir antikorupcinės kultūros sklaidą pasitelkiant įvairias priemones, įtraukiant piliečius į valdymo procesus didinant įstaigos veiklos skaidrumą ir atvirumą.					
Eil. Nr.	Problema	Priemonė	Vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiami rezultato vertinimo kriterijai
1.1.	Užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumą	Priminti darbuotojams apie korupcijos prevencijos programą 2025-2027 metams	Bibliotekos direktorius	Iki 2025 m. gruodžio 1 d.	Bibliotekos bendruomenei bus priminta dėl korupcijos prevencijos programos 2025-2027 metams įgyvendinimo darbuotojų pasitarimo metu 2024 m., gruodžio mėnesį
1.2.	Stiprinti darbuotojų atsakomybę ir kelti kvalifikaciją	Dalyvauti korupcijos prevencijos mokymuose, viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo klausimais	Visi bibliotekos darbuotojai	2025-2027 m.	Įgytos naujos žinios ir kompetencijos
2. uždavinys – tobulinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo ir jų administravimo procedūras, didinti jų skaidrumą ir efektyvumą.					
2.1.	Atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti	Atnaujinti bibliotekos interneto svetainėje www.radviliskiobiblioteka.lt atsakingų už korupcijos prevenciją asmenų kontaktinius duomenis	Dizaineris –maketuotojas	Per vieną dieną nuo direktoriaus įsakymo pasirašymo	Užtikrintas viešumas
2.2.	Užtikrinti veiklos teisėtumą	Kasmet peržiūrėti ir esant poreikiui, atnaujinti galiojančias tvarkas ir taisykles, skelbti bibliotekos interneto svetainėje	Bibliotekos direktorius	2025-2027	Sukurtos, patvirtintos ir atnaujinamos tvarkos ir taisyklės
2.3.	Užkirsti korupcijos pasireiškimo galimybes vykdant pareiginiuose aprašymuose numatytas	Peržiūrėti darbuotojų pareigybės aprašymus	Bibliotekos direktorius	2025-2027	Padidėjusi darbuotojų atsakomybė

	funkcijas				
2.4.	Skelbti informaciją apie bibliotekoje rengiamus konkursus vadovaujančioms pareigoms eiti	Skelbti informaciją apie bibliotekoje rengiamus konkursus vadovaujančioms pareigoms eiti	Bibliotekos direktorius	2025-2027	Visuomenės informavimas ir didesnis skaidrumas
2.5.	Tinkamai reglamentuoti dovanų priėmimo, dovanų deklaravimo ir registravimo tvarką pagal VTEK rekomendacijas	Atnaujinti gautų dovanų tvarką	Direktorius pavaduotojas	Iki 2027 m. gruodžio 1 d.	Paskelbta bibliotekos interneto svetainės korupcijos prevencijos skyriuje informacija apie dovanas
3. uždavinys – vykdyti viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų, reguliuojančių Bibliotekos finansinę veiklą, reikalavimus.					
3.1.	Užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą	Mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo tvarka ir informacija apie vykdomus pirkimus skelbiami bibliotekos interneto svetainėje, pirkimai vykdomi per CVP IS	Apskaitininkas	2025-2027 m.	Tinkamai įvykdyti bibliotekos viešieji pirkimai
3.2.	Gerinti bibliotekos įsakymų kokybę	Antikorupcinio požymiu vertinami bibliotekos įsakymai, dėl kurių gali kilti antikorupcinių apraiškų	Atsakingas už korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą asmuo – metodininkė	2025-2027 m.	Tinkamai parengti bibliotekos įsakymai
3.3.	Racionaliai panaudoti bibliotekai skirtas lėšas, vykdyti lėšų panaudojimo kontrolę	Viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis viešųjų pirkimų įstatymu ir bibliotekos direktoriaus parengtomis „Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašu“, patvirtintu 2024 m. sausio 4 d. įsakymu Nr.5B(24); bibliotekos vidaus kontrolės politika 2023-04-21 Dir. Įs. Nr. 9B(23); viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašu 2023-05-11 Dir. Įs. Nr. 10B(23)	Apskaitininkė, bibliotekos direktorius, vyriausiasis finansininkas	2025-2027	Tinkamai įvykdyti pirkimai

